

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури 6

Освітня програма **Польська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014.033 Слов'янські мови і літератури (переклад
включно), перша – польська**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літератури 6.
Викладач (-і)	Курінна Наталія Степанівна
Контактний телефон викладача	(0342)59-60-74
E-mail викладача	sonata_1@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 годин).
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Четвер - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год. Розклад присутності викладача: субота - 10.30-12.30
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Історія української літератури» вивчається студентами третього курсу навчання і має на меті вивчення художньо-естетичних підвалин кінця XIX – початку XX століття крізь призму індивідуальних характеристик творчості письменників означених періодів, зокрема світоглядно-естетичних та філософських пошуків прозаїків, поетів, драматургів, поетики їх творів, місця й значення в літературному процесі окресленої доби.	
3. Мета та цілі курсу	
Ознайомити студентів з основними тенденціями розвитку українського літературного процесу цього періоду, акцентуючи увагу на традиціях і новаторстві, відстежуючи загальнонаціональні тенденції розвитку української літератури у зв'язках з іншими літературами; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, зростання естетичного потенціалу української класичної літератури, сприйняття її у контексті світової культури.	
4. Результати навчання (компетентності)	
У результаті вивчення курсу «Історія української літератури» студенти повинні знати: 1. суспільно-історичні та художні закономірності розвитку літературного процесу окресленого періоду; 2. літературні силуети, особливо маловідомих, невідомих, заборонених раніше письменників, твори яких пропонуються для вивчення, їх основні твори, роль окремих письменників у історико-літературному розвитку того періоду; 3. поняття з теорії літератури (роди, жанри, художні методи, літературні напрями, їх характеристичні ознаки тощо); 4. знати і застосовувати при аналізі творів тих чи інших творчих постатей означеного періоду праці вітчизняних і зарубіжних літературознавців, критиків, культурологів, психологів, філософів, мовознавців тощо; 5. нові підходи до аналізу літературного тексту (герменевтика, рецептивна естетика, психоаналіз і теорія архетипів, феноменологічна теорія та критика, екзистенціалістська модель у літературі, структуралізм та семіотика, феміністична теорія та критика і т. д.). вміти: 1. вільно аналізувати художньо-літературний текст (при цьому практично оволодівати навичками герменевтичного підходу, рецептивної естетики тощо), розрізняти художні методи і стилі (реалізм, натуралізм, неоромантизм, символізм, імпресіонізм, експресіонізм, декаданс, авангардизм);	

2. знаходити й виокремлювати художні засоби в художньому тексті, застосовувати набуті знання для аналізу літературних творів;					
3. проводити типологічні паралелі до творів української та європейської, світової літератури;					
4. застосовувати різні (насамперед нові) підходи до осмислення самотності творчості того чи іншого письменника та його світогляду, переосмислювати соціологічно-заангажовані пріоритети радянської критики в рецепції творчих індивідуальностей та їх літературно-мистецьких набутків.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			12		
Практичні заняття			18		
Самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий		
Другий	035 Філологія	Третій	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцін- ки	Термін викон.
Змістовий модуль 1. Від реалізму до модернізму: ідейно-естетична домінанта. Тема 1. <i>Творчість Івана Франка: ідейно-тематичний та художньо-естетичний виміри.</i> Літер. силуета І. Франка: до проблеми наукової біографії. Культурно-цивілізаційні, літературознавчі, філософські й громадсько-політичні ідеї. Франко-Каменяр і Франко-не-Каменяр. Творчість І. Франка як перехідне явище від народництва (реалізму, натуралізму) до декадансу-модернізму. Рання лірика Франка: тяжіння до класичної форми сонета, олітературнення народної пісні й балади, нюансування класичних сюжетів з притаманними їм елегантними та рефлексивними відтінками, широке використання алегоричних і риторичних фігур.	Проблемна лекція. Практичне заняття.	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять	1. Законспектувати у форм тез праці франкознавців: Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця XIX – початку XX ст. – Івано-Франківськ, 2005. Гундорова Т. І. Невідомий Іван Франко: Грані Ізмарагду. – К., 2006. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. – К., 2006. Мельник Я. Іван Франко й <i>biblia arosyphra</i> / [НАН України, Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича,	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

Жанрово-стильова специфіка збірки «З вершин і низин». Три основні типи ліричних структур у корпусі збірки: рефлексійно-медитативні, медитативно-зображальні й медитативно-оповідні. «Гімн. Замість пролога» – своєрідна декларація «нового», десакралізованого й раціонального типу світогляду, носієм якого є покоління «молодої України». Цикл «Веснянки» як різновид громадянської лірики, в якій алегоризм зростається з морально-психологічними рефлексіями ліричного героя. Модерні координати прози Івана Франка. Драматургія і театр як складники художніх пошуків І. Франка. Психологічна драма «Украдене щастя» – вершина творчості Франка-драматурга. І. Франко як літературознавець і літературний критик («Із секретів поетичної творчості», «Поезія і її становисько в наших временах», «Слівце критики», «Літературні письма», «Наша публіка», «Слово про критику», «Формальний і реальний націоналізм» та ін.).			Укр. Католический університет]. – Львів, 2006. 2. Прочитати твір Р. Горака «Тричі мені являлася любов» і на основі нього скласти літературну силуетку про І. Франка. 2. Об'єднайтесь у мінігрупи й підготуйте для однокласників стислі повідомлення про І. Франка як перекладача й популяризатора зарубіжного фольклору, давньогрецької, римської, індійської, польської, німецької, італійської, російської, англійської літератур. 3. Доберіть на власний смак художній переклад І. Франка якогось поетичного твору з тієї мови, яку знаєте й ви (можна скористатися сайтом: http://www.i-franko.name/uk/Transl.html). Знайдіть оригінал і спробуйте самі перекласти цей твір. Потім порівняйте обидві інтерпретації, зафіксуйте спільне та відмінне. 2+4=6 год.		
Тема 2. Дискурс раннього українського модернізму в загальноєвропейському літературному контексті. Філософсько-естетичні основи європейського літературного модернізму.	Проблемна лекція (з використанням мультимедійних матеріалів.	Рекомендована література до курсу (див. нижче)	1. Законспектувати Моклиця М. Модернізм як структура: Філософія. Психологія. Поетика. – Луцьк, 2002.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

Теоретичні засади модернізму. Дискусійність у тлумаченнях і дефініціях поняття. Модернізм і модерн (модерність), декаданс, авангардизм, постмодернізм: спроба з'ясування понятійної дифузії. Європейський («фундаментальний») модернізм чи європейські модернізми? Літературна ситуація в Україні наприкінці XIX ст. Ідея різноспрямованості літературного процесу. Франкове визначення відмінностей «старої» і «нової» шкіл (манер). «Молода Україна». Криза народницької традиції й асиміляція західних ідей як основні передумови зародження українського модернізму. Альманахи як перші маніфести раннього модернізму. Модернізм як ніцшеанство (концепція надлюдини). Образ «нового героя» як характерний чинник модернізації української естетичної свідомості. Конфлікт між статтями як один з аспектів <i>fin de siècle</i>. Дискурс сексуальності. Парадокс «одинокого чоловіка». Роль «Молодої Музи» та «Української хати» у творенні модерного критичного дискурсу.	Практичне заняття	і за планами лекційних і практичних занять	Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1999. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурс раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997. 2. Виписати до літературознавчого словника значення нових термінів. 2+2=4 год.		
Тема 3. Модерна проекція світу і людини в прозі О. Кобилянської. Модернізм як фемінізм на зламі XIX – XX ст. Феміністичні тенденції у «жіночому письмі» (Марко Вовчок, Н. Кобринська, Леся Українка, О. Кобилянська) в контексті подібних світових явищ. Феміністичний дискурс прози О. Кобилянської. Тема	Практичне заняття	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і	1. Прочитати біографічний роман Є. Врублевської «Шарітка з Рунгу» про життя і творчість О.Кобилянської і на основі нього з'ясувати джерела формування світогляду письменниці.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

емансипації жінки в повісті «Людина». Проблема духовного розкріпачення жінки у повісті «Царівна». Філософсько-естетичні засади українського неоромантизму. Неоромантичні тенденції в прозі письменниці. О. Кобилянська і Ф. Ніцше (художня концепція «надлюдини»). Модерністські координати малої прози О. Кобилянської («Природа», «Битва», «Некультурна» та ін.). Проблема кайнізму в повісті «Земля». Нове прочитання повісті під кутом зору поезики символізму. Ідейно-тематичний зміст і проблематика роману «Апостол черні».		практичних занять	2. Підготуйте повідомлення на тему: «Ольга Кобилянська і західноєвропейська література». 2 год.		
Тема 4. Жанрово-стильове розмаїття української поезії початку XX ст. Модернізм як естетизм. Філософсько-естетичні засади альманаху «З-над хмар і долин». Синтез традицій і новаторства в поезії М. Вороного та О. Олесея. Образна символіка, прийом контрасту, філософічність тощо. Модерна західноукраїнська поезія. Літературне угруповання «Молода Муза» в контексті західноєвропейського літературного руху початку XX ст.: генеза, естетична програма. «Молодомузівська» риторика і полеміка навколо неї. Нова парадигма образності в українській поезії. Типи (стадії) ранньомодерністського дискурсу «молодомузівців» (за Т. Гундоровою): а) негативістський; б) психоаналітичний; в) символічний; г) іронічний. П. Карманський - «лицар темної ночі»?	Проблемна лекція. Практичне заняття (з використанням мультимедійних ресурсів)	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять	1. Законспекуйте відомості про символізм як течію модернізму. 2. Підготуйте презентацію «Художня творчість молодомузівців» (Б. Лепкий, П. Карманський, В. Пачовський, М. Яцків та ін.). Молодомузівці і Польща». 2+2=4 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

Розмаїття тематики в поезії В. Пачовського. Мотиви поезії Б. Лепкого. Модерністські координати прози М. Яцкова.					
<u>Змістовий модуль 2.</u> Художньо-стильові вияви модернізму. Тема 5. Європейська вишуканість художньої прози Михайла Коцюбинського. М. Коцюбинський: із «секретів» харизматичності та психології двоїстості особистості. Основні прозотворчі етапи. Художня еволюція неповторної «матерії» белетристики М. Коцюбинського: від етнографічно-реалістичного – до психологічно-імпресіоністичного письма. Ранні народницько-етнографічні твори: шлях у фарватері І. Нечуя-Левицького («Ціпов'яз», «П'ятизлотник», «На віру»)). Мала проза молдавсько-кримського циклу: екзотична психологія чи психологічна екзотика? Розширення тематичних обріїв української прози: новаторський вихід за межі селянської та національної проблематики («Для загального добра», «Пекотьор», «В путях шайтана» та ін.). «Поезії в прозі» – поворотний пункт до психологічного імпресіонізму й модерної поезики («Утома», «Хмари», «Самотній», «Сон»). Художній текст як суцільна внутрішня (душевно-емоційна) рефлексія ліричного героя. Імпресіонізм як модерний напрям в мистецтві і літературі. Філософсько-естетичні засади імпресіонізму. «Зрілість» прози Коцюбинського в імпресіоністичному	Лекція. Практичне заняття (з використанням мультимедіа)	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і запланованими лекційних і практичних занять	1. Проблемно-пошукова робота для студентів. Об'єднайтесь у групи. Прочитайте спогади про М. Коцюбинського. Порівняйте словесний опис зовнішності письменника з образотворчим портретом (М. Жук. Портрет М. Коцюбинського). Наскільки точно вдалося художникові відтворити характер М. Коцюбинського? Своє твердження обґрунтуйте. 2. Прочитати роман Редінг Барбари «Безумці. 3 історії кохання Михайла Коцюбинського та Олександри Аплаксіної» 3. Законспектувати працю: Кузнецов Ю. Б. Імпресіонізм в українській прозі кінця XIX – початку XX ст.: Проблеми естетики і поезики. – К., 1995. – 304 с. 3. Підготувати презентацію «Імпресіонізм в малярстві, музиці, літературі: європейський культурно-мистецький контекст». 2+2=4 год.	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

стилі. Індивідуально-психологічний та соціально-історичний аспекти імпресіоністичних творів («Лялечка», «На камені», «Цвіт яблуні», «Intermezzo», «Сміх», «Він іде!», «Невідомий», «Persona grata». та ін.). Типологія з творами А. Шніцлера, К. Гамсуна). Нові естетичні засади потрактування теми села в українській літературі («Fata morgana»). Синкретизм стильових тенденцій у повісті «Тіні забутих предків».					
Тема 6. <i>«Слово, мовлене самим буттям...»: особливості художнього мислення Василя Стефаника.</i> Василь Стефаник – співець «мужицької розпуки», маляр «страшної економічної нужди селян»: «заземлений» вульгарно-соціологічний підхід радянського стефаникознавства до літературного феномену письменника. Потреба з'ясування глибинних (онтологічних) смислових основ художнього світу В. Стефаника та його одночасної рецепції в різних площинах: метафізичній, конкретно-соціальній, національній, психологічній тощо. Таємниці психології творчого процесу Стефаника й тонкощі естетичної реакції на його художнє слово, мовлене самим буттям... «Для них головна річ – людська душа, її стан, її рухи...»: психологізм і ліризм як невід'ємні ознаки нової української прози. Світоглядні засади новелістичного мислення В. Стефаника та західно-європейський модернізм. Проза письменника як опречений біль буття – одна з центральних тем літератури	Проблемна лекція. Практичне заняття (контрольна робота)	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять	1. Прочитати психобіографічний роман С. Процюка «Троянда ритуального болю» про життя і творчість В. Стефаника і на основі нього з'ясувати джерела формування світогляду письменника. 2. Законспектувати: «Покутська трійця» в загальноукраїнському літер. процесі кінця ХІХ – початку ХХ століття: Зб. наук. пр.: [Про творчість В. Стефаника, Л. Мартовича й М. Черемшину] / Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника; [Редкол.: С. Хороб (відп. ред. та упоряд.) та ін.]. – Івано-Франківськ, 2006. – 495 с. 3. Підготувати презентацію «Експресіонізм в малярстві, музиці,	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

експресіонізму. Національний варіант експресіонізму в Стефаника. Органічно перший жанр Стефаника – «поезії у прозі» – як стан творчих шукань (спроба модерного пізнання дійсності), визрілі майстерверки і як елементи, що прочитуються в лоні інших жанрів: епістолярному, новелістичному та ін. Спроба імпресіоністичних проєкцій у творах «Моє слово», «Дорога». Екзистенція психологічного стану ліричного героя. Новели 1897-1901 рр. Жанрові особливості. Експресивна манера письма як максимальна стильова напруженість тексту (збірки «Синя книжечка», «Камінний хрест»). Новели 1916-1933 рр. Експресія антивоєнної прози. Актуалізація національної ідеї в прозі цього періоду. Автобіографічні твори письменника. Мемуари.			літературі: європейський культурно-мистецький контекст». «В. Стефаник і Польща (В. Морачевський, С. Пшибишевський» 2+2=4 год.		
Тема 7. Феномен «одинокого чоловіка»: модерна проєкція рецепції постаті й творчості Лесі Українки в світовому літературно-естетичному контексті. Леся Українка як геніальна поетеса, драматург, прозаїк, критик, публіцист, перекладач. Багатогранність творчої натури. Джерела формування національного та європейського світочення. Лірика Лесі Українки. Художні пошуки нової особистості – борця і героя, мислителя, мрійника. Естетика романтизму, що поступово трансформується в неоромантизм. Збірка «Думи і мрії» – поезії настроєво-інтимного	Проблемна лекція. Практичне заняття.	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять	1.Законспектувати наукові праці: Забужко О. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. – К., 2007. Хороб С. Українська модерна драма, кінця XIX – початку XX ст. (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). – Івано-Франківськ, 2002. 3. Зробити письмовий ідейно-естетичний аналіз 5 ліричних поезій Лесі Українки (вибрати зразки гро-	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

характеру. Тяжіння до світових тем та образів у збірці «Відгуки». Прозова творчість Лесі Українки. Тема долі жінки-селянки в образку з життя «Така її доля», оповіданні «Одинок», повісті «Приязнь» та ін. Тема інтелігенції й панства в повісті «Жаль», оповіданнях «Над морем», «Голосні струни», «Помилка». Поетика драматичних поем. Поетичні й філософські проблеми, порушені в «Одержимій», – ненависть до рабського духу, героїзм самопожертви, що постає з любові до людей, одвічна моральна проблема страху владик перед вільним словом і думкою. Тема особливої місії митця в житті народу, проблема втрати мови в поемі «Вавилонський полон». Історія раннього християнства, виникнення нової віри та її поширення в старому світі, проблема експропріації віри, що перетворюється на ідеологію, в поемі «В катакомбах». Проблеми трагічного прощання та сили правдивого слова, протистояння морально-етичних опозицій егоїзму й альтруїзму, вічної антинорми добро-зла як глибинна філософсько-психологічна основа драматичного конфлікту в поемі «Кассандра». Поетика «малих» драматичних форм (діалоги й етюди): «На полі крові», «Йоганна, жінка Хусова» та ін. Драми Лесі Українки. Тема спадкового божевілля як основа тонкого психологічного аналізу, психологічного нюансування характерів і ситуацій, передачі складних			мадянської, пейзажної, філософської, медитативної, інтимної лірики). Ідейно-художній аналіз поем «Давня казка», «Роберт Брюс...» в європейському літературно-естетичному контексті 2+2=4 год.		
--	--	--	---	--	--

настроїв у драмі «Блакитна троянда». Драма-феєрія «Лісова пісня»: міфологічна основа, жанрова специфіка, образи-символи тощо. Оригінальна трансформація світового мотиву донжуанства в драмі «Камінний господар». Проблеми індивідуалістичної свободи особи, що переходить у властолюбство, втрати волі в ім'я влади тощо в драмі.					
Тема 8. Європеїзм прози та драматургії В. Винниченка. В. Винниченко – письменник, політик, революційний діяч: багатогранність творчої натури й суперечливість постаті. Малярська спадщина (муженський період життя і творчості). Проблематика малої прози В. Винниченка. Романи В. Винниченка, специфіка образної системи, стилю, композиції. «Сонячна машина» В. Винниченка в європейському літературному контексті. Роман-антиутопія ХХ століття (К. Чапек, М. Булгаков, О. Хакслі, А. Платонов). Проблемно-тематичний комплекс, образи роману В. Винниченка «Сонячна машина» в компаративному висвітленні. Екзистенційний вимір роману «Записки Кирпатого Мефістофеля». Прочитання роману крізь призму фрейдівської теорії сексуальності та ніцшеанської концепції «надлюдини». Загальна характеристика драматургічної спадщини В. Винниченка. Характер конфлікту, новаторство письменника в драматичних жанрах.	Практичне заняття (з використ. мультимедіа)	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	1. З'ясувати таємниці психологічної біографії В. Винниченка, прочитавши біографічний роман С. Процюка про В. Винниченка «Маски опадають повільно». 2. Підготувати тематичні презентації: - В. Винниченко і Франція (муженський період життя і творчості) - Малярство В. Винниченка. 2 год.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

В. Винниченко і західноєвропейські літератури.					
Тема для самостійного опрацювання. Драматургія О. Олеся	Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	Аналіз жанрово-стильових особливостей драм О. Олеся: «Ніч на полонині», «По дорозі в казку», «Земля обітована» 10 год.	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема для самостійного опрацювання. Художній універсум А. Кримського	Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	1) Аналіз особливостей поетичної збірки А. Кримського «Пальмове гілля». 2) Упорядкувати електронний каталог наукових праць про творчість А. Кримського. 10 год.	10 балів	
Тема для самостійного опрацювання. Жанрово-стильові особливості прози Л. Мартовича	Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	Прочитати твори: «Лумера», «Мужицька смерть», «Стрибожий дарунок», «Забобон», визначити основні проблеми, з'ясувати риси поезики 10 год.	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема для самостійного опрацювання. Проза М. Черемшини	Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	Прочитати твори: «Святий Николай у гарті», «Злодія зловили», «Зрадник» та ін. (простежити основні мотиви, образну систему, стильові ознаки) 10 год.	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема для самостійного опрацювання. Поєднання народницьких і модерністських підходів у драматургії Л. Яновської	Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	Законспектувати працю: Приймак І. Любов Яновська у дзеркалі доби кінця XIX – початку XX ст.: відома і невідома / І. Приймак. – Дрогобич:	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

			Відродження, 2011. – 208 с. Прочитати драми: «Людське щастя», «Без віри», «Noli me tangere» (простежити природу конфлікту, образи дійових осіб, психологізм) 10 год.		
Тема для самостійного опрацювання. Проза і драматургія В. Винченка	Самостійна робота	Література до курсу (див. нижче)	1) Підготувати реферат «Філософія конкордизму та імморалізму В. Винниченка»; 2) Опрацювати тексти творів В. Винниченка «Записки кирпатого Мефістофеля», «Слово за тобою, Сталіне!», «Чорна Пантера і білий Медвідь», «Між двох сил» 10 год.	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – залік (І семестр), екзамен (ІІ семестр). Максимальна оцінка – 100 балів. Допуск до екзамену – максимально 50 балів (оцінки за практичні заняття – 30 балів, за контрольну роботу – 10 балів, за самостійну роботу – 10 балів). Екзамен – 50 балів. Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).
Вимоги до письмової роботи	Студенти повинні виконати контрольну роботу, що складається з теоретичного питання, практичного завдання для перевірки навичок та здібностей.
Практичні заняття	Максимальна оцінка за кожне заняття 5 балів. Наприкінці курсу виводимо середній показник, який множимо на коефіцієнт, який дозволяє отримати максимальну оцінку – 30 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань.

7. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/%D0%BF%D0%BE> і Положення 2 <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/%D0%BF%D0%BE>

content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc?fbclid=IwAR14PNKG9iKdUn4NJsjoX0rOCZr7YVFeNGdlgE3J2alaDNsc_GiizOs3_NQ. Студент і викладач повинні уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Забороняються плагиат та списування. Заохочується активність, ініціативність, творчий підхід. Обов'язковим є прочитання художніх текстів, які виносяться на обговорення.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, усна або письмова відповідь. Обов'язковим є для отримання допуску до екзамену є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

Викладач гарантує доступність зустрічей як у межах університету, так і можливість заочної комунікації та консультування (телефон, вайбер, електронна пошта).

8. Рекомендована література

Базова

1. Історія української літератури XIX ст. (70-90-ті роки): У 2 кн.: Підручник / О. Д. Гнідан, Л. С. Дем'янівська, С. С. Кіраль та ін. – К., 2003.
2. Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн. Підручник / За ред. акад. М. Г. Жулинського. – К., 2006.
3. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. / За ред. М. Т. Яценка. – К., 1997.
4. Історія української літературної критики. Дожовтневий період. – К., 1988.
5. Історія української літератури: У 10 т. – К., 2005.
6. Історія української літератури другої половини XIX століття / За ред. В.М.Поважної, М.С.Грицяя. – К., 1986.
7. Агеева В. П. Українська імпресіоністична проза. – К., 1994.
8. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів, 2001.
9. Білецький О. Зібрання праць: У 5-ти тт. – Т. 2 (Українська література кінця XIX – початку XX століття). – К., 1965.
10. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики: спроба літературно-наукової методології. – К., 1998.
11. Бондаренко Ю. І. Вивчення української літератури на філософсько-історичних засадах: за творами І. Нечуя-Левицького, І. Франка, М. Коцюбинського, П. Загребельного, Л. Костенко, В. Стуса: [Посібник] / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2007. – 139 с.
12. Вертій О. Народні джерела національної самобутності української літератури 70-90-х років XIX століття: Монографія. – Суми, 2005.
13. Горболіс Л. Парадигма народно-релігійної моралі в прозі українських письменників кінця XIX – початку XX ст. – Суми, 2004.
14. Грінченко Б., Драгоманов М. Діалоги про українську національну справу. – К., 1994.
15. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997.
16. Денисюк І. О. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів, 1999.
17. Жулинський М. Слово і доля: [Українські письменники XIX – XX ст.]: Навч. посібник. – К., 2002.
18. [Забужко О. С.](#) Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. – К., 2007.
19. Зборовська Н. Психологія і літературознавство: Посібник. – К., 2003.
20. Зборовська Н. В. Код української літератури: Проект психоісторії української літератури. Монографія. – К.: Академвидав, 2006.
21. Зеров М. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка: (нарис з новіт. укр. письменства): статті / упоряд. і наук. ред. О. Баган; Наук.-ідеол. центр імені Д. Донцова. – Дрогобич, 2007. – 566 с.
22. Зеров М. Українське письменство / Упоряд. М.Сулима; [Післямова М. Москаленко]. – К., 2003. – 1300 с.

23. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К., 1998.
24. Єфремов С. Історія українського письменства. – К., 1995.
25. Івашків В. Українська романтична драма 30-80-х років XIX ст. – К., 1990.
26. Індивідуальні стилі українських письменників XIX – початку XX ст. – К., 1987.
27. Калениченко Н. Л. Українська література кінця XIX – початку XX ст. Напрями і течії. – К., 1983.
28. Кузнецов Ю. Б. Імпресіонізм в українській прозі кінця XIX – початку XX ст.: Проблеми естетики і поетики. – К., 1995. – 304 с.
29. Моклиця М. Модернізм як структура: Філософія. Психологія Поетики. – Луцьк, 2002.
30. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1999.
31. Поважна В.М. Розвиток української літератури у 70-90-х рр. XIX ст. До проблеми критеріїв і методу. – К., 1973.
32. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Літературознавчі студії. – Івано-Франківськ, 1998. – 294 с.
33. Проблеми історії та теорії реалізму української літератури XIX – початку XX ст. – К., 1991.
34. Розвиток жанрів в українській літературі XIX – початку XX ст. – К., 1986.
35. Ткачук М. Українська поезія останньої третини XIX століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія. – Тернопіль, 1998.
36. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця XIX – початку XX ст. – К., 2003.
37. Яценко М. Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини XIX ст. – К., 1979.

Допоміжна

1. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років XX ст. – Львів, 2000.
2. Білецький О. Літературно-критичні статті. – К., 1990.
3. Боднар В. Т. Проблеми рецептивної естетики і поетики у творчій спадщині І. Я. Франка. – Тернопіль, 2000.
4. Гнатюк М. І. Іван Франко в літературно-естетичних концепціях його часу. – Львів: Каменяр, 1999. – 181 с.
5. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця XIX – початку XX століття. – Івано-Франківськ, 2005.
6. Гундорова Т. І. Невідомий Іван Франко: Грані Ізмарагду. – К., 2006.
7. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. – К., 2006.
8. Гундорова Т. *Femina melancholica*. Стаття та культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К., 2002.
9. Грабович Г. До історії української літератури: дослідження, есе, полеміка. – К., 1997.
10. Гром'як Р. Роль літературної критики кінця XIX – початку XX ст. в утвердженні престижу українства // Гром'як Р. Давнє і сучасне: Вибрані статті з літературознавства. – Тернопіль, 1997.
11. Дунай П. Українська література кінця XIX - початку XX ст. // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. – № 3. – С. 105–114.
12. Ентоні Д. Сміт. Національна ідентичність / Пер. з англ. – К., 1994.
13. Єфремов С. Літературно-критичні статті. – К., 1993.
14. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. – К., 2006.
15. Мельник Я. Іван Франко й *biblia arosyrypha* / [НАН України, Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича, Укр. Католический університет]. – Львів, 2006.

16. Мішук Р. Проблеми сучасного прочитання української класики XIX - початку XX ст. // Слово і час. – 1994. – №6. – С.44-49.
17. Наливайко Д. С. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1995.
18. Нечуй-Левицький І. Українство на літературних позовах з Московщиною: Культурологічні трактати / Упоряд. М. Чорнописький. – Л., 1998.
19. Палієнко М. Національна інтелігенція в боротьбі за українське слово: Кінець XIX - початок XX ст. // Визвольний шлях. –1999. – № I. – С. 81–89.
20. Папуша І. *Modus orientalis*: Індійська література в рецепції Івана Франка: Монографія. – Тернопіль, 2000.
21. Пастух Т. В. Романи Івана Франка. – Львів, 1998.
22. Пашук А. Філософський світогляд Івана Франка. – Львів, 2007.
23. Приходько І. Українські класики без фальсифікацій. Степан Руданський. Панас Мирний. Павло Грабовський. Гнат Хоткевич. – Харків, 1997.
24. Пронкевич О. Література на межі XIX – XX ст. // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2002. – №3. – С. 33–36.
25. «Покутська трійця» в загальноукраїнському літературному процесі кінця XIX – початку XX століття: 36. наук. пр.: [Про творчість В. Стефаника, Л. Мартовича й М. Черемшину] / Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника; [Редкол.: С. Хороб (відп. ред. та упоряд.) та ін.]. – Івано-Франківськ, 2006. – 495 с.
26. Салига Т. Ю. Франко – Каменяр. – Ужгород: Гражда, 2007. – 128 с.
27. Степико М. Буття етносу. Витоки, сучасність, перспективи. – К., 1998. – 299 с.
28. Ткачук М. П. Жанрова структура романів Івана Франка: Монографічне дослідження. – Тернопіль, 1996.
29. Ткачук М. П. Жанрова структура прози Івана Франка: Бориславський цикл та романи з життя інтелігенції: Монографічне дослідження / Наук. ред. Р. Т. Гром'як. – Тернопіль, 2003. – 384 с.
30. Турган О. Д. Українська література кін. XIX – поч. XX ст. і античність. – К., 1995. – 172 с.
31. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики: У 4-х кн. – К., 1994–1995.
32. Українська літературознавча думка в Галичині за 150 років: Хрестоматія: В 2 т. / За ред. Л.Т.Сеника; Редкол.: Л.Бондар, Д.Гамаш, І.Денисюк та інші. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2002.
33. Федченко П.М. Література 70-90-х рр. XIX ст. – К., 1997.
34. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – К., 1982. –Т. 35. – С. 84–96.
35. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – К., 1984 – Т. 41.
36. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. // Франко І. Зібрання творів. – К., 1984. – Т. 41.
37. Хороб С. Українська модерна драма, кінця XIX – початку XX століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). – Івано-Франківськ, 2002.
38. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль, 1994.
39. Чижевський Д. Реалізм в українській літературі. Підготовка тексту, фахове редагування, передмова проф. Наєнка. – К., 1999.
40. Чижевський Д. І. Порівняльна історія слов'янських літератур: У 2-х кн.: Пер. з нім. – К., 2005.
41. Швецова А. Національний характер як феномен культури. – Сімферополь, 1999.
42. Шевчук В. Із вершин та низин. Книжка цікавих фактів із історії української літератури. – К., 1990.

Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання № 1

Завдання: Підготовка до написання реферату за однією з запропонованих тем

Теми рефератів:

1. Формування концепції модернізму в статтях О.Луцького, М.Євшана, М. Сріблянського.
2. Обстоювання естетичних засад модернізму М.Вороним.
3. Концептуальні засади імпресіонізму.
4. Концептуальні засади неоромантизму.
5. Еволюція творчості М.Коцюбинського від реалістичних тенденцій до імпресіонізму.
6. Проблематика ранніх творів В.Винниченка “Краса і сила”, “Голота”.
7. Проблематика роману-утопії В.Винниченка “Сонячна машина”.
8. Творча постать В.Стефаника в контексті українського та польського модернізму.
9. Своєрідність українського експресіонізму (на прикладі новелістики В.Стефаника).
10. Ліризація прози М.Черемшини у збірці “Карби”, поєднання рис символізму з традиційним письмом.
11. Національні, соціальні, емансипаційні проблеми в романі О.Кобилянської “Апостол черні”.
12. Тема імперіалістичної війни у творчості О.Кобилянської.
13. Засоби творення образу Наталки Веркович (за повістю “Царівна” О.Кобилянської).
14. Спиридон Черкасенко-романіст.
15. Гнат Хоткевич: особливості прозового доробку.
16. Н. Романович -Ткаченко: доля і творчість.
17. Історичне минуле в прозі Б. Лепкого.
18. Жанрово-стильові особливості прози А.Чайковського.
19. Нова морально-етична проблематика в драмі “Блакитна троянда” Лесі Українки.
20. Філософська глибина художнього світобачення у драмах Лесі Українки “Руфін і Прісцила”, “Адвокат Мартіан”.
21. Філософська ідея драми «Камінний господар» Лесі Українки.
22. Елементи модернізму та авангардизму в п’єсах В.Винниченка “Брехня” та “Гріх”.
23. Реалізація принципів символізму в творчому доробку М. Яцківа.
24. Образи-символи в поетичній спадщині С.Черкасенка.
25. Жанрово-стильові пошуки в драматургії Л.Яновської.
26. Роль Х. Алчевської у розвитку української літератури ХХ століття.
27. Поетична спадщина М.Чернявського.
28. Провідні мотиви і образи поетичної спадщини А.Кримського.
29. М.Вороний і розвиток театру початку ХХ століття.
30. Л.Старицька -Черняхівська - драматург.
31. П.Карманський і його внесок в історію української літератури.
32. В.Пачовський і його внесок в історію української літератури.
33. М.Аркас і його внесок в історію української культури початку ХХ століття.
34. Художній світ поезії Богдана Лепкого.
35. Поетична спадщина О.Маковея.
36. Специфіка символістської драми у творчому доробку Олександра Олеся.

Форма перевірки роботи: захист реферату і перевірка його оформлення.
Обсяг реферату – 8-10 сторінок.

Вимоги до написання реферату:

Реферат повинен складатися з трьох частин: вступу, основні частини та висновків.

У вступі подається огляд використаних джерел і матеріалів, визначається мета і завдання дослідження. В основній частині повинні бути посилання на літературознавчі праці, що використовуються. Особливо цінними є власні спостереження студента.

У висновках необхідна чіткість, аргументованість, лаконізм.

Список використаної літератури оформляється згідно з бібліографічними вимогами.

Індивідуальне завдання № 2

Завдання: Довести імпресіоністичний характер новели М.Коцюбинського (на вибір: „Intermezzo”, „На камені” й ін.)

Література

1. Агеєва В.П. Українська імпресіоністична проза / НАН України. Ін-т л-ри ім. Т.Г.Шевченка – К., 1994. – 160 с.
2. Гурдуз А. Специфіка творчого стилю М. Коцюбинського в контексті західноєвропейського літературного процесу: норвезька паралель // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 3. – С. 26-33.
3. Денисюк І. Розвиток української малої прози к.ХІХ-поч.ХХ ст. – Львів, 1999.
4. Калениченко Н. М.Коцюбинський. Нарис життя і творчості. – К., 1984.
5. Коцюбинська М. Михайло Коцюбинський – сьогоднішніми очима // Коцюбинська М. Мої обрії: В 2 т. – К.: Дух і літера, 2004. – Т. 1. – С.229-261.
6. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі к.ХІХ – п.ХХ ст. – К., 1995.
7. Кузнецов Ю. Поетика прози Михайла Коцюбинського. – К., 1989.
8. Пригодій С.М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.
9. Черненко О. Михайло Коцюбинський – імпресіоніст: Образ людини в творчості письменника. – Мюнхен: Сучасність, 1977. – 143 с.

Форма перевірки роботи: перевірка письмового аналізу.

Індивідуальне завдання № 3

Завдання: Письмовий міфопоетичний аналіз повісті М.Коцюбинського „Тіні забутих предків”

Література

1. Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській “прозі про землю” кінця ХІХ - першої третини ХХ ст.: моногр. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2008. – 216 с.
2. Гурдуз А. Повість М.Коцюбинського “Тіні забутих предків” і роман К.Гамсуна “Пан” у порівняльно-типологічному висвітленні // Слово і Час. – 2003. – № 11. – С. 40-44.
3. Гурдуз А. Специфіка творчого стилю М.Коцюбинського в контексті західноєвропейського літературного процесу: норвезька паралель // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 3. – С. 26-33.
4. Денисюк І. Розвиток української малої прози к.ХІХ-поч.ХХ ст. – Львів, 1999.
5. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі к.ХІХ – п.ХХ ст. – К., 1995.

6. Піддубна Р. “Тіні забутих предків” Коцюбинського: міфопоетика та ліро-епос // Слово і Час. – 1992. – № 11. – С.68-72.
7. Пригодій С.М. Літературний імпресіонізм в Україні та США: (Типологія та національні особливості). – К.: Нора-принт, 1998. – 311 с.
8. Черненко О. Михайло Коцюбинський – імпресіоніст: Образ людини в творчості письменника. – Мюнхен: Сучасність, 1977. – 143 с.

Форма перевірки роботи: перевірка письмового аналізу.

Індивідуальне завдання № 4

Завдання: Компаративний міфопоетичний аналіз повісті О.Кобилянської „Земля” або новели В.Стефаника „Камінний хрест” (з творами на вибір: „Тесс із роду д’Ербервіллів” Т.Гарді, „Селяни” В.Реймонта, „Земля” Е.Золя, „Спів світу”, „Хай збудеться моя радість” Ж.Жюно, „Селяни” В.Реймонта, „Селянин” В. фон Поленца).

Література

1. Гундорова Т. *Femina Melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К.: Критика, 2002. – 272 с.
2. Гурдуз А. Витоки міфопоетичної парадигми повісті Ольги Кобилянської “Земля”: (міфологеми поля і лісу) // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2004. – № 5-6. – С. 194-198.
3. Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській “прозі про землю” кінця ХІХ - першої третини ХХ ст.: моногр. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 216 с.
4. Демченко І.А. Особливості поетики Ольги Кобилянської: Монографія. – К.: Твім інтер, 2001. – 208 с.
5. Денисенко М. «Бути собі людиною!» Феміністична проблематика прози О.Кобилянської // Слово і час. – 1997. № 5-6.
6. Каменська І.В. Концепт подвійного семантичного поля у творчості Ольги Кобилянської / Сум. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка. – Суми, 2003. – 138 с.
7. Сізова К. Модерне переосмислення фольклорних традицій портретування у новелістиці Василя Стефаника / Ксенія Сізова // Дивослово. – 2010. – № 2. – С.52-54.
8. Василь Стефаник – художник слова / Прикарпат. ун-т ім. В.Стефаника; редкол.: В.В.Грещук та ін. – Івано-Франківськ: Плай, 1996. – 271 с.
9. Стефаник Ю. Роздуми про батька: Статті про Василя Стефаника. Листи в Україну / упоряд., вступ. ст., комент. Ф.Погребенника. – К.: Криниця, 1999. – 223 с.
10. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника. – Мюнхен: Сучасність, 1989. – 280 с.

Форма перевірки роботи: перевірка письмового аналізу.

Індивідуальне завдання № 5

(тези вказаних положень)

Тема: Проблемно-тематичні домінанти і міфопоетика метатексту творів Василя Стефаника.

План

1. Поняття метатексту. Інтерпретації.
2. Твори В.Стефаника як метатекст.
3. Особливості проблемно-тематичного комплексу новел В.Стефаника.

Література

1. Гурдуз А. Міфопоетична парадигма в українській та західноєвропейській “прозі про землю” кінця XIX - першої третини XX ст.: моногр. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П.Могили, 2008. – 216 с.
2. Василь Стефаник – художник слова / Прикарпат. ун-т ім. В.Стефаника; редкол.: В.В.Грещук та ін. – Івано-Франківськ: Плай, 1996. – 271 с.
3. Стефаник Ю. Роздуми про батька: Статті про Василя Стефаника. Листи в Україну / упоряд., вступ. ст., комент. Ф.Погребенника. – К.: Криниця, 1999. – 223 с.
4. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника. – Мюнхен: Сучасність, 1989. – 280 с.

Форма перевірки роботи: перевірка тез указаних положень.

Індивідуальне завдання № 6-7

Завдання: Літературознавчий аналіз роману В.Винниченка „Чесність з собою”

Література

1. Гнідан О.Д., Дем’янівська Л.С. Володимир Винниченко: Життя і творчість. - К.,1995.
2. Гриценко В. Батіг, пряник чи мікроб інтересу? (Погляди В.Винниченка на владу одних людей над іншими в романі “Сонячна машина”) // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 3. – С.45-49.
3. Гриценко Т. Грані таланту Володимира Винниченка // Дивослово. – 1994. – №9. – С.35-38.
4. Гриценко В. Інстинкт натовпу в оповіданнях В.Винниченка // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – №1.
5. Денисюк Т. Новелістика Володимира Винниченка: поетика сюжету і композиції // Українська мова і література в школі. – 2001. – №1.
6. Жулинський М. Голгофа українця Володимира Винниченка // Дніпро. – 1992. – № 2-3. – С.98-104.
7. Панченко В. Будинок з химерами...- Кіровоград, 1998.
8. Панченко В. Володимир Винниченко // Гроно нездоланих співців. – К., 1997.- С.34-56.
9. Мацевко Л. Засоби характеротворення в малій прозі В.Винниченка // Дивослово. – 2000. - №4.
10. Сиваченко Г.М. Пророк не своєї вітчизни. Експатріантський “метароман” Володимира Винниченка: текст і контекст. – К.: Альтернативи, 2003. – 280 с.
11. Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. - №1 (випуск присвячений творчості В.Винниченка).

Форма перевірки роботи: перевірка літературознавчого аналізу

Індивідуальне завдання № 8-9 (доповідь)

Завдання: Доповідь: „Література і політика в житті В.Винниченка” (підготовка і виступ)

Література

1. Гнідан О.Д., Дем’янівська Л.С. Володимир Винниченко: Життя і творчість. - К.,1995.
2. Гриценко В. Батіг, пряник чи мікроб інтересу? (Погляди В.Винниченка на владу одних людей над іншими в романі “Сонячна машина”) // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 3. – С.45-49.

3. Грищенко Т. Грані таланту Володимира Винниченка // Дивослово. – 1994. – №9. – С.35-38.
4. Грищенко В. Інстинкт натовпу в оповіданнях В.Винниченка // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – №1.
5. Денисюк Т. Новелістика Володимира Винниченка: поетика сюжету і композиції // Українська мова і література в школі. – 2001. – №1.
6. Жулинський М. Голгофа українця Володимира Винниченка // Дніпро. – 1992. – № 2-3. – С.98-104.
7. Панченко В. Будинок з химерами... - Кіровоград, 1998.
8. Панченко В. Володимир Винниченко // Гроно нездоланих співців. – К., 1997.- С.34-56.
9. Мацевко Л. Засоби характеротворення в малій прозі В.Винниченка // Дивослово. – 2000. - №4.
10. Сиваченко Г.М. Пророк не своєї вітчизни. Експатріантський “метароман” Володимира Винниченка: текст і контекст. – К.: Альтернативи, 2003. – 280 с.
11. Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. - №1 (випуск присвячений творчості В.Винниченка).

Форма перевірки роботи: перевірка доповідь.

Індивідуальне завдання № 10-11 (тези вказаних положень)

Тема: Особливості інтерпретації історичних подій у творах С.Черкасенка, О.Маковей і Б.Лепкого.

План

1. Бачення історичної події і постаті С.Черкасенком («Про що тирса шелестіла»).
2. О.Маковей: принцип висвітлення історичних подій («Ярошенко»).
3. Специфіка інтерпретації історичної доби і персони у романі Б.Лепкого «Мазепа».

Література

1. Білик (Лиса) Н. Українська національна ідея в поетичній творчості Богдана Лепкого / Надія Білик (Лиса) // Слово і Час. – 2006. – № 9. – С. 45-50.
2. Дякунова Л. Збагнути трагедію стін. До аналізу історичної драми С.Черкасенка «Северин Наливайко»// Українська мова і література. – 1996. - № 5.
3. Дяченко С. Новаторство Спиридона Черкасенка у жанрі романної прози / Світлана Дяченко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 6. – С. 139-141.
4. Дяченко С.І. Таємниці популярності: до питання канону пригодницького роману / С.І.Дяченко // Гуманітарні науки. – 2003. – № 1. – С. 62-65.
5. Жицька Т. Історична драматургія Спиридона Черкасенка // Київ. Старовина. – 1999. -№5.
6. Література рідного краю. Письменники Миколаївщини. Посібник-хрестоматія. – Миколаїв, 2003.
7. Олійник О. Концепція людини в українській символістській драмі // Слово і Час. – 1997. – №8. – С.62-64.
8. Олійник О. Феномен символістської драми в системі українського модернізму // Стильові тенденції української літератури ХХ століття. – К., 2004 – С.63-97.
9. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: Либідь, 1999. – 447 с.
10. Пархомик Р.Л. По дорозі в казку українського модернізму. – К., 1996.

Форма перевірки роботи: перевірка тез указаних положень.

Індивідуальне завдання № 12

Завдання: Порівняльно-типологічний аналіз драм Лесі Українки „Лісова пісня” і Г.Гауптмана „Затонулий дзвін”.

Література

1. Агеєва В.П. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації: моногр. – К.: Либідь, 1999.
2. Борисюк Т. “Лісова пісня” Лесі Українки і “Затоплений дзвін” Гергарта Гауптмана // Слово і час. – 1990. – № 3. – С. 15-20.
3. Давидюк В. Позатекстова міфологічна символіка “Лісової пісні” // УМЛШ. – 1994. – № 2; 1995. – №2.
4. Забужко О. Notre Dame d’Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. – К. : Факт, 2007. – 640 с.
5. Комар Р. “Лісова пісня” Лесі Українки і “Зачароване коло” Люціана Риделя // Слово і час. – 1993. – № 5. – С. 65-67.
6. Кудрявцев М. Драма Лесі Українки // Українська література в загальноосвітній школі. – 1999. – № 4.
7. Малютіна Н.П. Художнє втілення екзистенційного типу мислення в драматургії Лесі Українки. – Одеса: Астропринт, 2001.
8. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. – Івано-Франківськ, 2003. – С.265-377.
9. Свербілова Т. “Вічні повернення” жанру містерії: (Лесі Українка та Леонід Андрєєв) // Слово і час. – 2003. – № 2. – С. 31-40.
10. Скупейко Л. Казка і міф у драмі Лесі Українки “Лісова пісня” // Слово і Час. – 2000. – № 8. – С.55-65.
11. Хороб С. Неоромантизм Лесі Українки в контексті західноєвропейської модерної драми // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 5.
12. Шморгун О. Гуманістичні виміри свободи в екзистенційній драматургії Лесі Українки та Ж.-П.Сартра / Олександра Шморгун // Слово і Час. – 2010. – № 2. – С. 41-53.

Форма перевірки роботи: перевірка літературознавчого аналізу.

Питання для поточного та підсумкового контролю.

1. Філософсько-естетичні основи європейського літературного модернізму.
2. Теоретичні засади модернізму. Дискусійність у тлумаченнях і дефініціях модернізму. Модернізм і модерн (модерність), декаданс, авангардизм, постмодернізм: спроба з'ясування понятійної дифузії.
3. Літературна ситуація в Україні Ідея різноспрямованості літературного процесу наприкінці XIX ст. Франкове визначення відмінностей «старої» і « нової» шкіл (манер).
4. Криза народницької традиції й асиміляція західних ідей як основні передумови зародження українського модернізму. Альманахи як перші маніфести раннього модернізму.
5. Модернізм як ніцшеанство (концепція надлюдини). Образ «нового героя» як характерний чинник модернізації української естетичної свідомості.

6. Модернізм як фемінізм. Конфлікт між статями як один з аспектів *fin de siècle*. Дискурс сексуальності. Парадокс «одинокого чоловіка».
7. Роль «Молодої Музи» та «Української хати» у творенні модерного критичного дискурсу.
8. О.Кобилянська - письменниця модерністичного напрямку. Літературна сільвета. Джерела авторського світогляду.
9. Феміністичний дискурс як явище літературної «розтабуїзованості» у прозі О.Кобилянської («Природа», «Valse melancholique», «Людина», «Некультурна», «Царівна»).
10. Семантика іпостасей людини: ніцшеанські мотиви у прозі О.Кобилянської. Неоромантичні тенденції (на прикладі повісті «Царівна»)
11. Повість «Земля»: провідні мотиви, проблематика, образна система, поетика символізму.
12. Ідейно-тематичні пласти поезії Олександра Олеся. Літературні дискусії навколо творчості поета.
13. Драматургія Олександра Олеся і український символізм.
14. Риторика естетизму («краси») як основа «модернізму» М. Вороного. Альманах «З-над хмар і долин».
15. Синтез традицій і новаторства у поетичній творчості М.Вороного.
16. Філософські аспекти поезії М. Вороного. Бодлерівсько-верленівські мотиви.
17. Проблема псевдопатріотизму і його антигуманістичної сутності в поетичній творчості М. Вороного («Молодий патріот», «Старим патріотам», «Євшан-зілля»).
18. М. Коцюбинський: із «секретів» харизматичності та психології двоїпостасності особистості.
19. Основні прозотворчі етапи. Художня еволюція неповторної «матерії» белетристики М. Коцюбинського: від етнографічно-реалістичного – до психологічно-імпресіоністичного письма.
20. Ранні народницько-етнографічні твори: шлях у фарватері І. Нечуя-Левицького («Ціпов'яз», «П'ятизлотник», «На віру»).
21. Мала проза молдавсько-кримського циклу: екзотична психологія чи психологічна екзотика? Розширення тематичних обріїв української прози: новаторський вихід за межі селянської та національної проблематики («Для загального добра», «Пе-коптьор», «В путях шайтана» та ін.).
22. «Поезії в прозі» – поворотний пункт М. Коцюбинського до психологічного імпресіонізму й модерної поетики («Утома», «Хмари», «Самотній», «Сон»). Художній текст як суцільна внутрішня (душевно-емоційна) рефлексія ліричн. героя.
23. «Зрілість» прози: в імпресіоністичному стилі. Індивідуально-психологічний та соціально-історичний аспекти імпресіоністичних творів («Лялечка», «На камені», «Цвіт яблуні», «Intermezzo», «Сміх», «Він іде!», «Невідомий», «Persona grata»).
24. Нові естетичні засади потрактування теми села в українській літературі («Fata morgana»).
25. Синкретизм стильових тенденцій у повісті «Тіні забутих предків».
26. Філософсько-естетичні засади імпресіонізму в світовому мистецькому контексті: малярстві, літературі, музиці, скульптурі. Вплив філософії Е. Маха,

- А. Бергсона. Імпресіонізм як стильова течія в українській прозі: особливості розвою. «Психологічний» імпресіонізм М. Коцюбинського.
27. Акварель «На камені» – новаторська спроба художньо-мистецького експерименту наближення словопису до живопису. Жанрова специфіка новели, ключова роль кольористичних мікродеталей як блискуча художня проекція вічного імперативу кохання, символічність назви як лейтмотивно-екзистенційна парадигма «людей на камені».
28. Етюд «Цвіт яблуні» – імпресіоністично-психологічний підхід у відтворенні внутрішнього образу людини. Тематична тріада етюдів: зовнішня тема (агонія і смерть дитини), внутрішня тема (філософська проблема життя і смерті), зовнішньо-внутрішня тема (проблема психології творчості, роздвоєння психіки батька і митця). Психологічні іпостасі образу героя-страждальця: люди-на-батько-чоловік. Жанрово-композиційні особливості твору як художня фіксація миттєвих вражень та мінливого руху людської психіки в діалектичній взаємодії свідомості-підсвідомості-самосвідомості. Вітаїстична ідея твору. Риси імпресіоністичного стилю: потік свідомості, колористичні мікрообрази, художні деталі, символіка квітів.
29. Новела «Intermezzo» – художня апологія Краси (симфонія барв і звуків). Жанрова поліфонічність твору. Образ ліричного героя. Образи-символи. Філософський та психологічний (стенограма психологічних станів утомленої душі)) зміст. Поетика імпресіонізму: плернерне світосприймання, художня «каталогізація» чуттєвих компонентів, що сягає рівня синестезії (синтезу відчуттів), гра кольорів, світлотіней, звукопису («кольорова музика»), ліризація оповіді, внутрішній монолог (техніка «потoku свідомості»), плернерно-акварельний, ліризований психологізований пейзаж, вишуканість та орнаментальність тропіки.
30. Соціально-психологічні аспекти імпресіонізму М. Коцюбинського. Новела «Сміх». Композиційна специфіка твору (принцип градації). Мікрообраз сміху як індивідуальна «психологічна революція» героя. Лаконізм і яскравість форми передачі думки, настрою, комплексу складних переживань. Проблема морального пробудження і глибокий психоаналіз «душевних конфліктів» тюремного ката в новелі «Persona grata». Майстерне застосування сюжетних форм снів з метою передачі свідомих та підсвідомих станів в ланцюгу внутрішнього розвитку героя. Філософія стоїцизму та потреба естетизації навоколишнього світу на межі життя і смерті в етюдів «Невідомий».
31. Повість «Тіні забутих предків» як художній феномен моделювання метаміфу світової гармонії. Особливості імпресіоністичної трансформації фольклорно-міфологічного матеріалу у філософському осмисленні життя і смерті в повісті.
32. Проза М. Коцюбинського в контексті європейського літературного імпресіонізму (А. Шніцлер, К. Гамсун, Е. і Г. Гонкури, Гі де Мопассан та ін.).
33. Василь Стефаник – співець «мужицької розпуки», маляр «страшної економічної нужди селян»: «заземлений» вульгарно-соціологічний підхід радянського стефаникознавства до літературного феномену письменника. Потреба з'ясування глибинних (онтологічних) смислових основ художнього світу В. Стефаника та його одночасної рецепції в різних площинах: метафізичній, конкретно-соціальній, національній, психологічній тощо. Таємниці психології творчого процесу Стефаника й тонкощі естетичної реакції на його художнє слово, мовлене самим буттям...

34. «Для них головна річ – людська душа, її стан, її рухи...»: психологізм і ліризм як невід’ємні ознаки нової української прози. Світоглядні засади новелістичного мислення В. Стефаника та західноєвропейський модернізм. Проза письменника як опредмечений біль буття – одна з центральних тем літератури експресіонізму. Національний варіант експресіонізму в Стефаника.
35. Органічно перший жанр Стефаника – «поезії у прозі» – як стан творчих шукань (спроба модерного пізнання дійсності), визрілі майстерверки і як елементи, що прочитуються в лоні інших жанрів: епістолярному, новелістичному та ін. Спроба імпресіоністичних проєкцій у творах «Моє слово», «Дорога». Екзистенція психологічного стану ліричного героя.
36. Новели 1897-1901 рр. Жанрові особливості. Експресивна манера письма як максимальна стильова напруженість тексту (збірки «Синя книжечка», «Камінний хрест»).
37. Новели 1916-1933 рр. Експресія антивоєнної прози. Актуалізація національної ідеї в прозі цього періоду.
38. Автобіографічні твори письменника. Мемуари.
39. Діалогія «Виводили з села», «Стратився» – глибока художньо-психологічна студія про рекрутчину. Особливості архітекτονіки. Архетип долі, апокаліптичні ремінісценції (філософія катастрофізму), поетика експресіонізму (піднесення одиничного до всезагального, принципи контрасту, гіперболізації, антиестетизму).
40. «Світ у краплі води»: жанрово-композиційна своєрідність новел «Лан», «З міста ідучи», «Лист», «Новина».
41. Проблематика гріха і кари, філософії смерті («Палій», «Сама-саміська», «Баса-раби», «Скін»). Особливості композиції, система образів та засоби їх творення.
42. Єдність людини і рідної землі. Проблема еміграції у творчості В. Стефаника («Камінний хрест»).
43. Творчість другого періоду. Образ жінки-матері у прозі письменника («Діточа пригода», «Марія», «Гріх. (Думає собі Касіяниха)», «Мати»).
44. Особливості стильової манери Василя Стефаника. Риси експресіонізму: поєднання краси та деестетизації світу, світоглядний трагізм, символічні образи та архетипи, «віталізація смерті», гротесковість, гіперболізація, контраст, містицизм, яскраво виражена суб’єктивованість.
45. Літературне угруповання “Молода Муза” у контексті західноєвропейського літературного руху початку ХХ ст.: генеза, естетична програма. “Молодомузівська” риторика і полеміка навколо неї.
46. Нова парадигма образності в українській поезії. Типи (стадії) ранньомодерністського дискурсу “молодомузівців” (за Т. Гундоровою): а) негативістський;
б) психоаналітичний; в) символічний; г) іронічний
47. П. Карманський - “лицар темної ночі”? Мотиви лірики.
48. Розмаїття тематики в поезії В.Пачовського.
49. Мотиви поезії Б.Лепкого.
50. Модерністські координати прози М.Яцкова.
51. Життєпис І. Франка (до проблеми наукової біографії).

52. Джерела політичної поезії І.Франка. Композиція збірки **“З вершин і низин”**. Художньо-естетичні можливості циклу. Жанри політичної лірики. Образ ліричного героя. Політичні опоненти Франка-поета. Образ українського народу в поезії І.Франка. Символіка революційної лірики. Ритмомелодика книги **“З вершин і низин”**. Книга **“З вершин і низин”** у літературно-художній критиці Франкового часу.
53. **“Тричі мені являлася любов...”**: таємниці інтимного життя поета. Образи і мотиви збірки **“Зів’яле листя”** крізь призму особистого життя І. Франка (на основі книги Р. Горака **“Тричі мні являлася любов”**). **“Не можу жити, не можу згинуть...”**: характеристика ліричного героя. **“Ти одна моя правдива любов”**: образ ліричної героїні.
54. Генеза **“Зів’ялого листя”**. Передмова до збірки. Щоденник самогубця. Авторська концепція ліричної драми.
55. Збірка **“Зів’яле листя”** І.Франка як лірична драма: особливості її композиційної структури.
56. Філософські мотиви збірки **“Зів’яле листя”** І.Франка. Місце і роль східних філософських систем у художній палітрі збірки.
57. Земне і містичне у **“Зів’ялому листі”**.
58. **“Зів’яле листя”** в українській критиці.
59. Джерела **“Мого Ізмарагду”** І.Франка. Композиційні особливості збірки. Поліфонія жанрів. Суб’єктна організація **“Мого Ізмарагду”**. Образ автора. Полемічний характер **“Поклонів”**. Моральні уроки Франкового **“Паренетікону”**. Жанр притчі у творчості поета. Іронія, забарвлена у шати легенди. Від власних *Schmerzenskinder* до чужих болів: галицькі проблеми у циклах **“По селах”** і **“До Бразилії!”**. Художня палітра Франкової дидактики.
60. Еволюція художньої свідомості І.Франка на початку ХХ ст. Концепція книги **“Semper tiro”**. Жанрово-композиційні особливості збірки. Ідея **“горожанської”** місії мистецтва у віршах **“Semper tiro”**. **“Нові співомовки”**: експерименти над жанром. Універсум минулого й сучасного у циклі **“На старі теми”**. Гуманістичні ідеали **“Книги Кааф”**. Художня майстерність поета.
61. Жанр поеми у творчості І.Франка. Традиції і новаторство. Соціально-побутові поеми (**“Панські жарти”**, **“Сурка”**). Сатиричне зображення галицької дійсності у поемі **“Ботокуди”**. Проблема українсько-польських взаємин в історичній поемі **“На Святоюрській горі”**. Українська версія **“Reineke Fuchs-a”** (поема-казка **“Лис Микита”**).
62. Філософські поеми І.Франка (**“Смерть Каїна”**, **“Святий Валентій”**, **“Іван Вишенський”**, **“Похорон”**, **“Мойсей”**). Художні особливості поем І.Франка.
63. Історія створення поеми **“Мойсей”**. Джерела твору. Трансформація біблійного міфу.
64. Сюжетно-композиційні особливості поеми **«Мойсей»**. Роль позасюжетних елементів.
65. Проблематика твору. Природа конфліктів. Система образів твору. Франкова версія пророка. Автобіографізм образу Мойсея. Художні засоби поеми: магія простоти і складності. Ритміка та фоніка **“Мойсея”**.
66. Майстерність психологічного аналізу й образ фатальної жінки в оповіданнях **“Сойчине крило”** і **“Батьківщина”** І. Франка.
67. Проблематика та психоаналітичний дискурс повісті **“Для домашнього вогнища”** І. Франка.

68. “Лель і Полель” – проблема взаємин інтелігенції та народу. Образ братів Калиновичів. Колізія двійництва. Міфологічна основа роману.
69. Драма “Украдене щастя”: генеза, сюжет, конфлікти, характери.
70. Історична драма “Сон князя Святослава”: джерела, тема, ідея, конфлікти, образи.
71. Комедії І.Франка (“Рябина”, “Учитель”, “Майстер Чирняк”). Тематика і проблематика. Індивідуалізація образів. Засоби гумору і сатири.
72. П’єси-одноактівки (“Кам’яна душа”, “Будка ч.27”, “Суд святого Николая”). Художня майстерність Франка-драматурга.
73. Життєві й творчі обрії Лесі Українки.
74. Поетичне бачення світу як проекція особистісної колізії Лесі Українки. Мотиви лірики.
75. Особливості трансформації світових мотивів у п’єсах Лесі Українки («Кассандра», «Камінний господар»).
76. Неоромантизм у драматургії Лесі Українки.
77. Поетика релігійно-християнських драм Лесі Українки («На полі крові» та ін.).
78. Національні мотиви у п’єсах “Бояриня” та “Оргія” Лесі Українки.
79. Соціальний та філософський зміст драми-феєрії “Лісова пісня” Лесі Українки.
80. Філософське спрямування п’єс Лесі Українки “Одержима” і “Кассандра”.
81. Роман «Записки Кирпатого Мефістофеля»: проблематика, мефістофельський мотив, система образів, поетика.
82. Пєси Володимира Винниченка: новаторство і традиції європейської драми.
83. Рефлексії героя в п’єсах В.Винниченка і дилема морального вибору в драматургії В. Винниченка («Чорна Пантера і Білий Ведмідь», «Гріх», «Закон», «Брехня»).

Викладач: кандидат філологічних наук,
доцент Наталія Степанівна Курінна

